ماشومانو دَ پاره نظمونه او اړونه/ دوني

نظمونه او اړونه

تصنيف

مولانا احمدعلی مردانی

ساکن یونیورستی روډ خوره بانډه مردان

ناشر

اسلامي ادبي ټولنه مردان

0312-9818511

Ketabton.com

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحیم

وصلی اللّٰه تعالیٰ علی النّبی الامّی

....

حمد باری تعالیٰ

شریك نه لری اَلله
داسې ذات هغه یکتا

په صفت چې لَمْ یَلِدْ دے
لَمْ یُولَدْ دے په دُنیا

په صمد ځکه یادیږی
نه په چا لری پروا

هر مشکل کښې مددګار
په نامه مشکل کشا

ورته لاس نیولې مونږ
له هغه کوو دُعا

نه مشیر ئې ، نه وزیر
داسې هغه دے باچا

ذَاسمان زمکې مالك

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي ربَ هغه اعلا
هر طرف ته زمونږ مل
مستحق دَ هر ثنا

په رحمٰن رحيم پسي
د رازق صفت ئي بيا

په احمد پوره قادر
قادر هغه په هرچا

....

نعتِ مصطفٰی ﷺ

آقا ﷺ چي ستا له مخ رڼا راغله
دَ سکون هرخواته هوا راغله
تياري په منډه دَ ظلمت شوي تولي
ختمي تيري دَ ضلالت شوي تولي
آقا ﷺ چي ستا حقه وينا راغله
دَ سکون هرخواته هوا راغله
جوړ دَ سکون دَ اطمينان ماحول شو
ښه قدرمنده، عاليشان ماحول شو
خوشبو خوشبو چي ستا له خوا راغله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ سـکـون هـرخـواتـه هـوا راغـلـه
هـات شـول بُتـان تـهول دَعـرب پـه زمـکـه
عـام شـو امـان تـهول دَ عـرب پـه زمـکـه
پـه دوی چـې سـتـا تـوجـو بيـا راغـلـه
دَ سـکـون هـرخـواتـه هـوا راغـلـه
عـام شـو بـرکـت احـمـده! هلتـه کښـې بيـا
ښـائـسـتـه حسيـنـه ورسـره شـوه دُنيـا
يـو تبـديـلـی پـه پـاس فـضـا راغـلـه
دَ سـکـون هـرخـواتـه هـوا راغـلـه

....

زما اسکول زما کور

زمـا اسـکـول بـل زمـا کـور دے
ځـائـي دَ امـن پـه هـر لـور دے
يـو پـه کښـې ښـکـلـي ميـدان دے
يـو دفتـر ښـه عـاليشـان دے
دَ کيـت رنګ ئـي پـيـکـه تـور دے
زمـا اسـکـول بـل زمـا کـور دے
پـه چـمـن ښـکـلـي حسيـن دے

خوشبوودار ځائي بهترين دے
ما سره په کلاس کښي وروردے
زما اسکول بل زما کوردے

دَ ما ځوئي راسره دے
دَ کا ځوئي راسره دے
تعداد ډير دے ځکه شوردے
زما اسکول بل زما کوردے

لس نه زياتي ئي کمري دي
ښي ئي ښکلي دروازي دي
حُسن زيات په دغي نُوردے
زما اسکول بل زما کوردے

افسران چي راشي دلته
مشران چي راشي دلته
دَ هغوي دَ زړه ټکوردے
زما اسکول بل زما کوردے

ښۀ قابل ئي اُستاذان دي
مينه ناك دا مشران دي
دَ هرچا دَ سترګو توردے

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـــــا اســـکــــول بـــل زمـــــا کـــور دے

دا صــــــفـــــــــا ستهــــــــــره مـــــــدام وي
کــــــۀ ســـحـــــروي کــــــۀ مـــــاښــــام وي

پـــــــــــــه سبـــــــق ورســــــــــره زور دے
زمـــــا اســـکــــول بـــل زمـــــا کـــور دے

څـــنګ چـــې خـــوښ احـــمــــده ! ستــــــا دے
داســـــــې خـــــــوښ دا دَ هـــــــرچـــــــــا دے

خـــوښ دا اســـــکـــول مـــې دَ پـــلار مـــور دے
زمـــــا اســـکــــول بـــل زمـــــا کـــور دے

....

وختونه دَ سکول

وختــونــه هغـــه تېـــر شو چې په لاسو کښې تختۍ وه
دَ چـت هـغـه دَ ګـل چـې پـــه سـر کړې مونږ توپۍ وه

جـــامـــې دَ مـــلیشـــې یـــا دَ ویـــلـــې وې تـــکـــې تـــورې
پــه مـونـــږه پــابـنـدي وه چـــې اچولے وے مونـږ نورې

بستـــــه زمـــونـــږه جـــوړه دَ کـپـړې نـــه بـــه هـرخـوا وه
نـقشتـــــه د نـــن حـــالاتـــو نـــه پـــوره پـــوره جدا وه

اخـستـې بـــه مـونـــږ ځـــان لــــه یو سلیټ او سلیټي وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

قلم به راسره د هغي وخت ښۀ قيمتی وو
سيی به وه ، دوات به وو ، زمونږه په بسته کښي
داسکول به وو زمونږ سره نزدي په محله کښي
په سکول کښي په ټاټونو باندي ناسته به مدام وه
ښه ښکلي په ترتيب سره دا ناسته به تمام وه
دَ سکول کچه کمره کښي راسره به ناست اُستاذ وو
بهر په برآمده کښي راسره به ناست اُستاذ وو
راغونډه په کپړه کښي به مونږ سره يو روټي وه
هرخواته ارزانی وه راسره به يو روپي وه
پيسي به مونږ اخستي وے له پلار نه يا له مور نه
په ناز او په نخره به مونږ راغلے وو له کور نه
دا لاري به کچه وے ، سړکونه پاخه نۀ وو
لختي دا ټول کچه وو ، دا نهرونه پاخه نۀ وو
تادي مدام په ټولو به هروختي دَ چټي وه
زوړنده به ديوال ته يا يو وُني ته ټلي وه
دَ سکول احمده ! ښومره ښکلي دا زمونږ نقشته وه
دَ ناستي ، دَ ولاړي هغه وخت ښومره مزه وه

....

متضاد (التیه) تکی

چې دَ بل لفظ سره وی مقابله کښې
ورته لفظ متضاد وایه په جمله کښې

څنګ دَ امن چې اُلتیه تکي فساد دے
داسې زمکه دَ اسمان تل متضاد دے

متضاد تکی نور یاد کړه وروراو خور
څنګ چې تکی متضاد شته سپین او تور

ورځ دَ شپې مدام راځی مقابله کښې
غټ ، وړوکي یاد ساتیمدام جمله کښې

متضاد تکي حیوان دَ هر انسان دے
څنګ چې ګران سره یو ځائي تکي ارزان دے

زما ، ستا ، تیاره ، رڼا تول متضاد دی
هر دا نا ته مثالونه دغه یاد دی

ما احمد څه لږ لیکلی چې اسان شی
ښه اسان راته سبق چې دَ ژوند ګران شی

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دُعا

دَ علم په رڼا زړۀ زما رڼا کړي
تیارۀ ورکه ورسره مې دَ دُنیا کړي
ربّه ! اُوساتې مونږ تول له بربادي نه
محروم نۀ کړے مونږه تول له خوشحالي نه
راته معاف هریو ګناه هریو خطا کړي
مرتبه راله اُوچته خدایه راکړي
ښه په شوق ربّه ! مدام ستا عبادت کړم
پابندي ستا دَ نبي دَ شریعت کړم
زنګ له زړه نه مې مولا ! پوره صفا کړي
په خپل عشق کښې ربّه ! ته ئې مبتلا کړي
نور څه نۀ وی بې له مینې زما زړۀ کښې
زۀ په تا نظر ساتم ربّه ! هر څۀ کښې
ښه دَ ګټې زما هریوه سودا کړي
پوره پوره ما محفوظ له هر بلا کړي
دا دُعا نن دَ احمد په هر قدم ده
ربّه ! تا نه دۀ غوښتلې په عجم ده
خدایه نۀ دي وی چې هغه بې وفا کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولا ! بچ ئي ته دَ خلقو له خندا کړي

....

ماشومان او لوبې

شورو لوبې په ميدان دي
دا چي جمع ماشومان دي
يو طرف ته جينکې دي
بل طرف ته هلکان دي
دا بچى زمونږ دَ قوم دي
شريفان دي ځه لږوران دي
دَ هر چا جُدا عادت دے
دوى پوهول کله اسان دي؟
چي را جمع شى په کلاس کښې
بيا خبر کله ځان دي
ځو مره ښکلى دي احمده!
دا واړه واړه ګلان دي

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

پولیس محافظ دَ اُولس

خدمتګار چې دَ اولس دی
دا دَ پښتنو خوا پولیس دی
دَ ملت خوکیداران دی
دا دَ قوم محافظان دی
مجریان له دوی کړی یره
شیطانان له دوی کړی یره
چې ئې چرته کښې تانه وی
نه بیا شوکه، نه ډاکه وی
نۀ د دوی کار کښې غفلت وی
بیچ په دوی سره عزت وی
له هیچا نه نۀ یریږی
په خپل قوم ډېر خفه کیږی
کۀ سپاهی کۀ حولدار دے
دَ تانې کۀ تانړدار دے
ډی ایس پی دے کۀ ایس پی دے
غیرت مند هر ډی آئی جی دے
چې قانون کله ماتیږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره دوی خفه کیږی
جوړول امن او امان
دَ دوی کار دے په جهان
حفاظت دَ کلی ښار
مدام دلته دَ دوی کار
دا زمونږ دَ قوم ځوانان دي
ځه احمده ! دَ مردان دي

....

زمونږ دَ کلي ډاکټر

زمونږ کلی کښي ډاکټر دے
ډیر قابله دے ماهر دے
یو ئي نرسه ده کلینك کښي
خدا ترسه په کلینك کښي
ورسره یو کمپوډر دے
زمونږ کلی کښي ډاکټر دے
ښه په غور معاینه کړي
ورله بیا جوړه نسخه کړي
دَ کمري ئي جُدا وَر دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
نارینو له ځائې جدا دے
زنانو له ځائې جُدا دے
دا تقسیم ښهٔ په هنر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
هر مریض په غور ګوری
مریضان دی دَ هر لوری
هر غریب ئې دَ زړهٔ سر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
ورته رش ځکه جوړیږی
خلق دوی سره رغیږی
ډیر ئې لاسو کښې اثر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
تل ئې کار علاج دَ خلقو
ښه ګفتار علاج دَ خلقو
حیرانك، ښه دروند نظر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
هسپتال کښې ئې ډیوټی شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وارډ په حال کښې ئې ډيوټى شته
زوړ سرکار سره نوکر دے
زمونږ کلى کښې ډاکټر دے

مشران ورته دُعا کړى
خدمت څکه دَ هرچا کړى
نوم ئې پاس ، ښه معتبر دے
زمونږ کلى کښې ډاکټر دے

خوئې ئې ډير دَ عاجزانو
خوښ دَ ټولو مشرانو
سکيل اُوچت لرى افسر دے
زمونږ کلى کښې ډاکټر دے

رب عزت ورله ورکړے
شرافت ورله ورکړے
دَ هرچا خپل مقدر دے
زمونږ کلى کښې ډاکټر دے

مونږ له څى چې دَ مونږ وخت شى
بيدار دي سره ئې بخت شى
ښه عادت ئې په هر در دے

زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
خوښ احمده! ستا په دي دے
ورته خپل پردي نزدي دے
هر يو دهٔ ته برابر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے

....

ډاکي

تل چليږي په اُصولو
دا ډاکي زمونږ دَ ټولو
که خطونه دا زمونږ دي
که څيزونه دا زمونږ دي
مقرر په تقسيمولو
دا ډاکي زمونږ دَ ټولو
دَ هرچا ورته نظر وي
څهٔ به نوي بل خبر وي
خوښ دَ لويو دَ همځولو
دا ډاکي زمونږ دَ ټولو
دا زمونږ دَ کلي کس دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار کوی چې څۀ ئې وس دے

مقرر دے په خورولو

دا ډاکی زمونږ د تهولو

دۀ سره منی اوړیږي

دي ډیوتهی کړی لري لري

بل کړۀ ستړي په پوهولو

دا ډاکی زمونږ د تهولو

پیاده ګرځی کلی ښار کښي

پیژنی ئي خلق لار کښي

په تیلي دي په ګرځولو

دا ډاکی زمونږ د تهولو

ملازم د حکومت دے

غت احمده! دا خدمت دے

کوی کار چې وی د کولو

دا ډاکی زمونږ د تهولو

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونيې/ اړونه

....

سیوري

خپې ئې نشته دے روان دے
ځنګ په ځنګ دَ هر انسان دے

نمر چې کله راښکاره شی
بیا ئې هله نظاره شی

....

کشتی

ژوند ئې ګران بې له اُوبو نه
دا جوړېږی دَ لرګو نه

دا سورلی زمونږ دَ ټولو
مزه دا کړی په چلولو

....

....

بيندي

اول تكي په كښي بي ده
سبزي ښكلي د مزي ده
مينځ كښي سپيني ئي داني دي
دائي نخي د ځواني دي

....

متير

پټ ځادر كښي بيلوري دي
هغه شنه ددي پتهي دي
په آغاز كښي ښكاره ميم دے
په آواز كښي ښكاره ميم دے

....

كټ

د بدن ئي ځلور خپي
مدام دي به كړ ځوي
په كښي ملاسته كوو مونږ
په كښي ناسته كوو مونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب

دا خاموش مدام اُستاذ
دَ هرخاص او عام اُستاذ
یو بنډل دَ کاغذونو
ګلدسته دَ سبقونو

....

چهتري

یا غوټې وي یا سم ګل شي
ستا اَمسا شي یا دَ بل شي
چت محفوظ له هر باران نه
ما اخستي له دُکان نه

....

ګلاب جامن

دَ ګل نوم، نوم دَ میوې دے
نوم ئې خپل دے هم پردي دے
دغه یو نوم دوه نومونه
نه دي ګل، نه دي ګلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګولي

چې په خُله کښې وی خوراك دے
چې په تن لګی هلاك دے
په یو نوم دی دوه څیزونه
رابنکاره کړه پټ رازونه

....

کاشوغه(چمچ)

هیڅ څه نهٔ خوری هغه خپله
په بل دي خوری له ازله
دي په خپله حرکت نهٔ کړی
په خوراك هغه به څهٔ کړی

....

نمر

یو ډیوه رڼا
مړه به نه شی په هوا
ډیري نه دی دا یوه ده
ددي هر چا ته فائده ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويختۀ

نه ئې تخم ته حاجت
تورئې رنګ دے هر ساعت
دَ انسان په سر مدام وي
ښۀ نرے نرے تمام وي

....

خوب

چې بيدار ئې نو بيا نۀ وي
چې اُودۀ شے هغه ښۀ وي
چې اُودۀ شے په نظر وي
پټ له ويخ نه په هر در وي

....

عقل

بې له دۀ نه کله کار زمونږه سَم وي
ليونې به دا عَالم په هر قدم وي
دَ انسان سره موجود د هغه سر کښې
دا به نۀ وينې انسانه ! څناور کښې

سیړهی

ذَ دویم چت ښۀ لنډه لار
بره ځم په دې بار بار
لاندې، باندې هم پرته
دا د خه شوله نقشه

....

قسم

کۀ تۀ خورې ئې خوراك نۀ دے
خورې ئې هغه چې ئې زړۀ دے
نۀ ئې تن شته نۀ صورت
بیا هم غواړی عدالت

....

پان

اول خوری ئې تهول په مینه
بیا له خلې غُرځوی وینه
په یو پانړه کښې تهول بند دے
دا خوراك دے، خو تهول ګند دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلب

دَ شیشې پوره بند کور
ځه ځیزونه په کښې نور
رنګاني خوروی دا
داسې دلته قیمتی دا

....

مولي

سپین وجود پاني په سر
دا خوراك دَ هر بشر
پټ په زمکه کښې ئې تن وی
پټ وجود ئې په کفن وی

....

بانګی

هر سحر مونږ پاڅوی
شور کړی جوړ، چغې وهی
مدام خوری زمونږ په کور کښې
اُویه ځکی زمونږ په کور کښې

باغیچه

تل په تن لری ګلونه
بیل جُدا لری نومونه
شین خادر، خوشبو خوشبو
راته وایه دا څهٔ شو؟

....

سترګه

چې دا سترګه شی بربنډه
بره دغه په اسمان کښې
وروی په جون کښې اور
تنکوی سرې سرتور

....

پشکالي

هغه څهٔ دی چې اُورېږی
تل په ختهه کښې اُوسېږی
تل په خاورو باندې پائی
ورته دلته کښې څهٔ وائی

آسمان

بره بره په جهان
سم دَ چت سره پوښان
ورته ستن نه دیوالونه
ښکاره وویني هر انسان

....

چرګه

دَ اګو خیز دے دَ کور
رنګ په رنګ شته سپین او تور
په کښي تهول هرخوا نران
وائي بانګ په ښکلي شان

....

دُنیا

غونډه مونډه په صورت ده
دَ خپو لاندي هر ساعت ده
وائي خلق سم اګي ده
ډیره زیاته پخواني ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمات

دا په چت لري مينار
دَ مونځ ځائي دَ مونځ ګوزار
په کښي تهول وايو بانګونه
مونږ کوُو اعتکافونه

....

تنور / انغري

چي بليږي په اُور
ضرورت وی دَ کور
خلقۀ ئي وازه تور بدن
وايه جوړ شولو نن

....

کتاب

په بسته کښي دَ هرچا
مدام اُوسي ستا، زما
نۀ ئي ژبه، نۀ ئي ځپ
بيا هم ښه ښکاره ګويا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت

هره شپه او ورځ بيداره
نهٔ اُودېږي چا دَ پاره
قابو نهٔ کړه يو سلطان
ځي په خپله لاره روان

....

ټائم پيس (ګړي)

دا دَ دري ستنو جوړ کور
وخت په دوی مدام وی سور
لري دولس دا حصې
څه منټونه ، څهٔ ګهينټې

....

موبائل فون

انسانان چي کړي خبرے
ورسره کړي ځان ملګرے
په بيټري هغه ژوندي دے
يو دَ جيب شکلي ډبي دے

موم بتی

اُور چې بَل کړی په خپل تن
دا چې ویلې کړی بدن
دَ رڼا ښه ذریعه ده
دَ رڼا ښه وسیله ده

....

بلډنګ

ډیر کورونه په قطار
یو دَ بل دَ پاسه بار
په نقشه پوره تیار
ملاویږی په هر ښار

....

شعر

دَ معنې ډکه جمله
تل په وزن ښه پوره
کله کله شی غزل
لری ډیر رنګونه خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکې

دا هوا کوي تاوېږي
چې بجلي نه وي اُودرېږي
پاس په زمکه یا په چت
تل دَ خلقو کړي خدمت

....

باران

سپین او تور ځادر په سر
خړ ځادر ته کړه نظر
ورسره وي آوازونه
ورُوي دا بارانونه

....

اُوبهٔ

په سیندونو په دریاب کښې
په کوهي، چینې، سیلاب کښې
دا خوږې، تروې به څهٔ وي؟
دَ هوښیار سر کښې مازغهٔ وي

دَ جنازې مونځ

تکبیرات په کښې څلور
یو شان وائی سپین او تور
ثنا بیا درود، دُعا
سنت دري په کښي هرخوا

....

قرآن کریم

ټولي دي دیرش دی سپاري
دَ اخر دي تیاري
دَ اللّٰه عظیم کتاب
ښه کامل پوره نصاب

....

مالکه

کاني مونږ کره دَ غر دے
میده شوي په هنر دے
تل خوراك ئې دے په مینه
رنگ کښي خړه، رنگ کښي سپینه

هوا

شته هر خوا ته په جهان
محتاج دي ته هر انسان
نه ښکاريږى په صورت
هر حيوان ته ضرورت

....

کټ

بوڼ، له پټي نه تيار
ملاسته، ناستي له پکار
ولاړ هغه په څلورو
ضرورت هغه دَ نورو

....

خاپيرك

توره شپه کښي ورته ښکاري
هر حصه کښي ورته ښکاري
په رڼا ورځ باندي ړوند شي
نه الوځي، تن ئي دروند شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر

پرواه نه لري د کار
ورته نه وائی هوښیار
سخت آواز ئي، بوج په ملا
جوړ شو کوم ځناور دا؟

....

مرچکي

چي دا سره په خلة شی
خواږه تا سره تراخة شی
شین او سور دة وی رنګ
د سبزو سره په څنګ

....

زمري

غار د غرونو زما کور
رنګ ئي خړ دے په هر لور
تخت مې نیشته خو باچا یم
داسې څة ددې دُنیا یم؟

باز

ځائي مې غرونه دَ غر سر
پاس يم پټ له هر نظر
زهٔ خوشحاله يم هوا کښي
بره بره پاس فضا کښي

....

انار

مينغ کښي ټول داني داني
بيا په مينغ کښي ئي پردي
سور ئي رنګ ، ښه مزيدار
تاج په سر ئي دَ سردار

....

پياز / سلاد

يو دَ بل دَ پاسه پټ
هغه خپل دَ پاسه پټ
ټول پټهونه دا پردي
عام ئي دلته کښي کړي

غنم

سرئي تول دَ دي انسان
تن ئي تول دے دَ حيوان
خلق پيژني دا عام
تل لائق دَ احترام

....

شيشه(آئينه)

تا ته ستا صورت ښکاره کړي
ما ته دا صورت ښکاره کړي
دَ نائي سره دُکان کښي
شته دے دا په هر مکان کښي

....

ږمونځ

ډيري خپي ئي دَ بدن دي
لوئي، وړي ښکلي په تن دي
په ويښتو کښي خپي رواني
قدرمنده ! قدرداني

جارو

دَ يو خوږکو بنډل
ګند ئي کار راټولوُل
هغه کور کښي خامخا وی
چي کچه کور د دُنيا وی

....

لوډ سپيکر

وړه خله، او تېز آواز
نه څه پاتي شی دَراز
رنګ په رنګ لری شکلونه
خبروی کلي ښارونه

....

سائيکل

نه ئي تيلو ته حاجت
نه پټرولو ته حاجت
دوه پائي توله ږندي
پاس په تېر باندي چمټي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاله

بنده دي کړه دروازه
بنده دي سره کمره
هر صندوق ورسره بند
پېژني ئې عقل مند

....

ګلاب

په ګلونو کښې سردار
شان دَ هر چمن ګلزار
دَ حُسن ښه علامت
عام ورسره محبت

....

دَ جمعة المبارك ورځ

ده په ورځو کښې اوچته
نوري ورځې لاندې خکته
ډېر ئې قدر مسلمان کړي
دير ئې قدر دا جهان کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

رمضان المبارك

دولـــــــس میـــــاشتـــو کښـــي ده غـــوره

ده پــــــــه تـــولــــو کښــــي بهتــــره

شپـــــه دَ قـــدر پـــــــه کښـــي پټـــــه

ښــــه دَ قـــدر پـــــــه کښــــي پټــــه

....

....

تمت بحمد اللّٰه وبتوفيقهٖ

وصلى اللّٰه تعالىٰ علىٰ خير خلقهٖ

محمد واٰله واصحابهٖ اجمعين.

آمين يارَبّ العالمين

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library